

STAND DER MAAN.

31 Julij	VOLLE MAAN.
8 Augustus	LAATSTE KWARTIER.
15	NIEUWE MAAN.
22	EERSTE KWARTIER.
30	VOLLE MAAN.

WATERGETIEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
28 WOENSDAG . . . 's morg.	4-30	10-30
29 DONDERDAG . . .	5-15	11-15
30 VRIJDAG . . .	6-00	12-00
31 ZATURDAG . . .	6-45	12-45

SURINAAMSCH E COURANT.

Ao. 1833.

WOENSDAG, DEN 28sten AUGUSTUS.

Nº. 69.

PARAMARIBO. ADVERTENTIEN.

Op autorisatie van de Commissie tot de Zaken van de Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer, brengt de ondergeteekende ter kennis van belanghebbenden, dat hij gemelde Commissie, op Woensdag den 28sten Augustus, des voormiddags tien uren, de Dicta's van Sententien in de Boedels W. H. SNIJ-
DIERS; MATTHIJS van de Wed. M. G. VAN DAHLEN; J. A. NOORDHOORN; ALEX. CUMMINGS; ANNA ROSALINA van MEIJER; P. J. BECKER; P. F. ROOS en J. J. VINCKE; gearresteerd in hare Vergadering van 6^{den} Julij en 26sten Augustus jl., zullen worden gepronuntieerd.

Paramaribo, 27 Augustus 1833.

Do Scriba bij de Commissie voornd.,
R. GOLLENSTEDE.

(33167) AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer, zullen op Woensdag den 4^{den} September, door den Vendameester S. F. FLU, voor den tijd van zes Maanden, publiek doen Verhuren:

De Slavin ANNAATJE, aankomende den Boedel MIETJE van MACHIELSE.

De Slavin JANSIE, aankomende den Boedel FLORIS WILLEM van NIEUW AMSTERDAM.

En de Slavin MIETJE, aankomende den Boedel C. C. RINCKE.

Zullende de verhuur-conditien, een dag te voren, bij gemelde Vendameester ter visie liggen.

Paramaribo, den 28 Augustus 1833.

C. A. FISCO,
2de Commies.

(33176) Den ondergeteekenden biedt te KOOP, à contant:

Supra fijne CREPÉ BUSBRUID en ENGELSCH JAGTGEWEREN.

THOS. B. PARRY.

(35407) J. E. LYONS, zal MORGEN, op VENDU verkoopen:

Provisien, en Stukgoederen; Voorts 300 Ps., 15 Voet 1 Dms. Kopie Planken.

(35409) Den Ondergeteekende, voornemens zijnde medio September, van hier te vertrekken, biedt aan tot de civielste Prijzen: Fijne Aardewerk, diverse Provisien, Rode-, Madera-, Rijn- en Malaga Wijnen, Bier, Genever en Brandewijn, Plantage Behoeften, diverse Stukgoederen, en Molewaren enz. enz.

Paramaribo den 27 Augustus 1833.

WOLTERUS GROEN.

(35412) Den ondergeteekenden is voornemens om de volgende Slaven naar het Neder-District Nickerie over te voeren:

Otholo en Philidor, gekocht van S. A. WITTERING.

Jan, gekocht van A. W. STUGER.

Dirk, gekocht van den Boedel A. M. LEVY.

L'argent, gekocht van MARIANA van THOS. LEMMERS CODEFROY.

Paramaribo, den 26 Augustus 1833.

GEO. NICHOLSON.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnangelomen.

Den 24sten Cezar, het Schip Anna Maria, Kapl. D. Steenveld, van Amsterdam.

Liemi, de Schoener-Brik Adelaide, Kapl. C. Feilberg, laatst van het Eiland St. Bartholomeus; Passagiers: den WelEd. Heer H. Bijlaart, Echgenoot, Familie en Bedienden; den WelEd. Heer J. De Graaff Godet en Bedienden; Meisjesvrouwen Judith De Graaff en R. en M. A. De Graaff Godet, benevens drie Kinderen.

NIEUVSTIJDINGEN.

Men schrijft van de HELDER, dd. 26 Junij: De Stoom-pakiet Suriname is heden alhier ter reede gekomen, aan boord hebbende de Zee-Officiere en schepelingen, welke tot de bezetting van het Kasteel van Antwerpen hebben behoord. Deze manschappen is onder het aanheffen vane schepsmuziek, door de alhier liggende kanonneerbooten afgehaald en aan boord van Z. M. linieschip Waterloo overgebragt. Waarop de genoemde Stoomboot weder zeewaarts is gezeild.

Het blijkt thans, niet ten onrechte eene twijfeling opperden omtrent de waarheid van het aldaar medegedeelde berigt, volgens hetwelk door de Turken vijandelijkheden tegen eene Fransche-Engelsche vloot, aan de Dardanellen gepleegd zouden zijn. Tijdingen uit Konstantinopel van den 23sten Mei des avonds, door eene buitengewone gelegenheid ontvangen, geven deswege de volgende opheldering:

De verwarde geruchten wegens de aankomst eener Engelsch-Fransche vloot aan den mond der Dardanellen, wegens het binnenloopen in die zee engte van eene Fransche goelet, en van het beschieten derzelve door de bezitting der kasteelen, zijn op de meest voldoende wijze opgelost geworden. De bedoelde vloot, die zich aan de Dardanellen zoude vertoond hebben, blijkt, volgens stellige berigten, uit eenige weinige kleine schepen te bestaan, die er overigens niet aan gedacht hebben, de doortocht te eischen. Met dat al heeft hunne aankomst eenig opzien gebaard, alzoo men vermoedde, dat nu weldra meerdere schepen zouden volgen, en daar toevallig juist de met depeches van Alexandrie naar Konstantinopel bestemde korvet Lt. Mesange de Dardanellen binnenliep en (volgens sommigen bij vergissing, volgens anderen overeenkomstig het bestaande gebruik) van de kasteelen door met scherp geladen, maar toch naar omhoog gerigte stukken begroet werd, hetgeen men ditmaal goedvond voor eene daad van vijandelijkheid te verklaren, zoo was dit eene natuurlijke aanleiding voor de meest verontrustende geruchten.

Het schijnt zich te bevestigen dat Ibrahim-Pacha zijnen terugtocht heeft begonnen.

In eenen bijzonderen brief uit Riga van 14 Mei, waarin van de aanstaande komst van Keizer Nikolaas aldaar gesproken wordt, leest men ook het volgende: »Hoe eenzijdig oordeelt men buitenslands over dezen alleen voor zijnen plicht en voor het welzijn zijner Staten levenden. Alleenheerscher, wiens hart bezield is van alle de gevoelens, die den mensch, den huisvader, den vader der honderden volken in zijn onmetelijk Rijk, vereenen. Maar verwacht nieuwe besluiten

tot leniging van den toestand der naar buitenslands gewekene Polen, waardoor aan allen, die door de voortdurende verblindende hunner landslieden onschuldige lijden, de terugkeer zoude worden gemakkelijk gemaakt, voor zoo ver zij tot het koninkrijk Polen en niet tot de vroeger ingelijfde provincien behooren. Zoo zijn, naar men uit eene goede bron verneemt, te Londen onderhandelingen met den Graaf Adam Czartoryski aangeknoopt en reeds ver gevorderd, daar de Keizer dien staatsman persoonlijk zeer genegen is, en weet dat dezelve zich geenszins door eerezucht en eigenbelang tot deelneming aan den opstand heeft laten wegslepen. Noch Pulawy, noch eenig andere zijner bezittingen in Polen zijn verbeurd verklaard geworden.»

In den Londenschen Morning-Herald vindt men bijzondere brieven uit Lissabon van den 1 Junij, volgens welke de Infant Don Carlos, broeder des Konings van van Spanje, op en hare kinderen, uit die stad vertrokken is. Men meende, dat hij zich vermoord aan boord van een Engelsch-schip had ingescheept, en dat hij het voornemen had, om hier of daar in Spanje te landen, en daar een opstand te verwekken. Zijn heimelijk vertrek baarde te meer opzien, omdat sedert tien dagen een Spaansch fregat in den Taag lag, hetwelk bestemd was, om hem naar Civita-Vecchia, in den Kerkelijken Staat, over te brengen. Een vroeger door hem gedaan verzoek, om te land door Spanje naar Italie te reizen, was, zoo men wil, door de Spaansche Regering afgeslagen.

Berigten uit Bayonne van den 8 Junij spreken insgelijks van de vrees voor onrustige bewegingen in Spanje, ten behoeve van Don Carlos. De Regering van Bilbao zou versterking van bezetting verzocht hebben om de onlusten tegen te gaan, waarvan de kreten tegen den Koning en Koningin, die men nu en dan hoorde, als de voorboden werden aangemerkt.

In de Pruisische Staats Courant leest men: »De stad Thorn is den 4den Junij door eene groote ramp getroffen. Op dien dag, des avonds ten 7 ure, stak namelijk een handelsleerling, naar men vermoedt om zich op zijnen principaal te wreken, den brand in eene hoeveelheid buskruit, welke op den zolder van diens pakhuys bewaard werd. De uitbarsting was vreeselijk. Drie menschen werden daardoor gedood, en een 30 tal min of meer gewond. Vele lieden, die zich juist op de straat bevonden, vielen van schrik neder; de naburige huizen werden geheel vernield en ruim twintig andere aanmerkelijk beschadigd. In de onliggende straten werden bijna alle glasruiten ingeslagen, en zelfs vele vensters met de kozijnen weggerukt. Het lijk van den knaap, die het ongeluk veroorzaakte, werd, omstreeks 100 schreden ver, op een dak gevonden, terwijl een van zijne beenen, meer dan 300 schreden ver, over het stadhuys heen was geslingerd geworden.

MENGELINGEN.

ONDERVINDING MAAKT WIJS.

De gelukkige omkeering van zaken, door het sluiten van het preliminaire tractaat erkend. De zoo lang beklemde beesten van

veien haalt weder ruim adem, en een algemeen juichtoon ging in alle oorden van ons Vaderland op. *Nederland* heeft, met geduld en gelatenheid, den slechten tijd weten door te worstelen, dien het, hoofdzakelijk sedert den tweeden November jongstleden, heeft moeten verduren, en heeft zich, door dat geduld en die gelatenheid eenen onwettigbaren roem van edele zelfstandigheid verworven, waarop menig nabuur voorzeker niet zonder ijverzucht heeft zitten te gluren.

Hoe dit alles waar moge zijn, valt het echter niet te ontkennen, dat diezelfde zoogenoemde slechte tijd een heilrijke tijd, eene bron van alletnuttigste lessen ter nabetrachting voor alle standen en rangen der Nederland-che volksmaatschappij is geweest, en dat elk in zijne betrekking groote verplichting verschuldigd is aan de dagen van zorg en bekommernis, die wij, Goddank! hebben beleefd. De tegenspoeden des levens, hoe grievend en smartelijk voor den individuen mensch ook, hebben altijd hunne nuttige zijden gehad en zijn dikwerf oneindig meer ten prikkel voor maatschappelijke deugdsbeoefening dan welvaart en langdurig genoeg, die niet zelden zijne zedelijkheid in slaap wiegen en hem zorgeloos, ijdel en ligtzinnig maken. Wistoch zal en kan het ontkennen, dat stille tevredenheid, gepaste ingetogenheid en voegzame matigheid hoofdeugden zijn, die ons ten waarachtig sierraad verstrekken; dat overleg en vlijtbetoon de eenige middelen zijn, om het spreekwoord: *huizen als kasteelen bouwen*, in deszelfs edele betekenis, op ons materieel belang met kracht en nadruk te kunnen toepassen, en dat buitensporige weelde, overmatige zucht naar grootheid en verachtelijke losbannigheid, gevaarlijke stokpaarden voor onze wezenlijke zielrust, voor ons wezenlijk genorgen mogen heeten?

De kommervolle dagen, die wij thans weder achter den rug hebben, leorden ons den heilzamen invloed van overleg en vlijtbetoon, het nut van spaarzaamheid, matigheid en dankbare tevredenheid; zij bewezen ons zonneklaar, welke ruime mate van volksheil, dat is van volkseendragt, er uit voortvloeit, als men algemeen, zamenstemt in het vasthouden aan goede beginselen. Mogen wij ons dan niet met regt gelukkig achten, dat zulk eene ondervinding een' schat van levenswijsheid voor ons opleverde, welks waarde wij, bij het bezit van een tegenovergesteld lot, misschien in zulk een helder, schitterend licht niet zoo algemeen zouden hebben zien uitblikken? En waartoe moet die ondervinding ons nu anders aansporen dan tot voortgaan op denzelfden welgekozen en welvolgehouden weg; waartoe anders dan tot voortdurende beoefening van dat nuttige en heilzame, waarmede ons maatschappelijk geluk in zulk eene naauwe betrekking staat?

Zonder juist uitsluitend tot het getal dergenen te behooren, die altijd den mond vol hebben van den zedigen, matigen, bezadigden ouden tijd, even als of de menschen toen van een ander alooi, van volmaakter vorm en met de hoogst mogelijke mate van rodelijkheid en zedelijkheid bedeeft waren, hoewel de dierbare drukpers ons in folianten en duodecimo's wel eens het tegendeel ruim en breed te lezen geeft; zonder juist uitsluitend gehecht te zijn aan het lievelingsdenkbeeld van velen, dat onze voorvaders allgen, en verre boven ons, de wijsheid in pacht hadden op het stuk van algemeene heilbevordering: laat het zich evenwel niet loochenen, dat er in de dagen onzer vaders veel goeds, veel prijzenswaardig bestond, waarover eene zekere soort van lieden thans zeer lichtig heen stapt; dat er, vooral met betrekking tot het burgerlijke, over het geheel genomen, meer eenvoudige overleg en spaarzaamheid beoefend werd, en de arbeidzame huisvader er, doorgaans meer dan in onzen tijd, op uit was, om zijne zonen en dochteren binnen den kring van lijnen stand, binnen de grenzen van zijn vermogen, binnen den omtrek zijner bestemming te houden; dat het denkbeeld van hooger op zich toen meer algemeen, dan thans, bepeeld tot het aanwinnen van

eigendom en bezitting, en het allergevaarlijkste beginsel: *wie na ons komt, moet voor zich zelve zorgen!* toen eene vreemde plant geacht werd, wier groei en bloei men met die van het onkruid gelijk stelde, dat zulk eenen nadeeligen invloed op den wasdom van het zegenrijke graan kon te weeg brengen, wanneer er niet bij tijds voor deszelfs uitroeiing wordt gewaakt.

Al dat goede, al dat nuttige, al dat wezenlijk navolgenswaardige, was bij hen de vrucht eener heilzame overpeinzing van hetgeen tot bevordering des individuen, des maatschappelijken geluks dienstig en onvermijdelijk is. Maar het was ook boren dien een nationaal kenmerk van den echt-Nederlandschen aard; een kenmerk, waarom onze, in weelde en zingenot toen reeds oneindig verrijnder naburen, den eenvoudiger, zoogenoemden, Hollander dikwijls bespotteden. Het is hier de bedoeling niet op veelvuldige instellingen en gebruiken, veelvuldige vermakens en genoegens des tegenwoordigen gezelligen levens een' afkeurenden en verwetpenden blik te vestigen; integendeel: het geldt hier eenig en alleen het al te sterk spannen van den finantielen boog; het zorgeloos en overmatig offeren aan de bevallige, lieftallige en zielbetooverende godin weelde, het belagchelijk rondzweven in *hooger* sfeer dan de goede God ons hier ten werkkring heeft aangewezen; het wuft verspillen der winsten, die vlijt en arbeid opleveren; het lichtzinnig-genieten van het heden, en het verzuim van onze zorg voor het morgen; kortom: het afkeurend najagen van al wat verkeerd, en slechts voor weinige oogenblikken bevredigend is, en het minachten of liever voorbijzien van hetgeen duurzaam levensgenot en, vooral bij het klimmen der jaren, zelfsvoldoening en vrede des gemoeds belooft.

Zieldaar de klippen, waarop de gewenschter dagen, die wij, Godlof! te gemoet gaan, velen zoo ligt kunnen doen verzeilen, en wier vermindering de bevordering van personeel en algemeen belang zoo hoogst gewenscht als hoogst noodzakelijk maakt, zal ons dierbaar Vaderland zich met eer en roem, op het belangrijke standpunt *kunnen* staande houden, waarop gelukkigste omkeering van zaken hetzelfde geplaatst heeft. Nationaliteit blijve voortdurend de lens van al wie den rang, den eerrang van *Nederlander* op hoogen prijs stelt! Nationaliteit in handel en bedrijf, in huizen en gezellige kringen: blijve het vereenigingspunt, waarom het rad onzes maatschappelijken levens zich voortaan zal wentelen! Nationaliteit blijve in onze harten met onuitwischbare letteren gegrift; en hoezeer onze betrekkingen met den buitenlander ook heilzaam en doeltreffend zijn mogen ter algemeene welvaart, tot algemeen volksgeluk; geene vreemde zeden, geene averechtich moreele denkwijze; geene nabootsing van lichtzinnige bureu; geene kleinachting van het vaderlandsch goede en hoogerachtiging van het uitheemsch schijnschoone, leziele, beheersche, in de gewenschter dagen, die wij te gemoet gaan, onze harten en huizen: opdat onze nakomelingen zich even zeer aan het prijzenswaardige mogen spiegelen, dat onze leeftijd omvat, als wij ons kunnen en behooren te spiegelen aan het navolgenswaardige, dat de dagen onzer vaders, in de geschiedenis onzes vaderlands, zoo luisterrijk doet blinken!

HET MORGENROOD DES VREDES.

Het is dan aangebroken, het morgenrood des vredes! De nacht, die het voorafging, was wel verheven, wel prijkend met menige heldere star des geloofs, der hoop en der trouw, maar nogtans duister en treurig; men vreesde, dat zij niet eindigen zou, dan in een' dag vol stormen en onweersbuijen, die menige bloem zou knakken, menige schoone vrucht en geheele oogsten vernielen. Maar neen! De Algoede heeft op ons neergezien. Daar klemde zich de lucht van verre: de dageraad, opent met rozenvingeren, de poorten des lichts, en verkondigt de nadering van de zonne des vredes. *Europa* zal niet meer in een' algemeen oorlog de schoonste vruchten van vlijt en welvaart

zien ondergaan. Geene duizenden en honderd duizend ongelukkigen zullen aan nietige belangen of staatkundige theoriën worden opgeofferd; de ijzeren oorlogswagen zal geene bloeiende velden vernielen, het geslacht geene steden meer vergroffen. Het is, het blijft vrede; weldra zullen bepaalde schikkingen aller belangen overeen brengen, alle volkshaat doen zwijgen; en de algemeene broederhand zal, ten spijt der staatkundige partijchap, die hem zoekt te verscheuren, weder het christelijk *Europa* omslingeren! Dan, dan zal het monster der regeringeloosheid en der valsche vrijheid, hetwelk in oorlog zijn voornaamste voedsel vindt en *dierp* met grimmig ongeduld en gedroefden muil had getoefd, het zal in den vrede, bij gebrek van dat voedsel, langzaamhand uitteren en vergaan. Reeds zijn de vijandelijke maatregelen, die ons knelden, geëindigd; eerlang zullen, onder gejuich, onze langverwachte kisten weder in de havens binnenzeilen; de hieropende zee zal onze luisterrijke vlag weder in het Noorden, en Zuiden, en Oosten en Westen en in alle havens zien wapperen; — geene vrees voor vijandelijkheden zal den nijveren handelaar meer in zijne berekeningen strekken; geene kunstgrepen omtrent zoogenoemde onzijdige vlaggen, den rondborstigen *Nederlander* onwaardig, zullen meer de zedelijkheid der Natie in gevaar brengen, niet den koopman in een moeilijk geval stellen van geheel stil te zitten, of zich van middelen te bedienen die zijn gevoel stuiten. Nog meer onze brave gevangenen, die seker bijna drie jaren den Vaderlandschen grond niet hebben aanschouwd, daar zij, of in *Antwerpen* kasteel opgesloten, of in *Fransche* gevangenschap waren, staan in ons midden terug te keeren, om in de bewijzen onzer liefde en verrukking het loon voor hunne opofferingen, en misschien balsem voor hunne wonden of kwalen te vinden. Moet die laatste uw lot zijn, brave *Chassé*! mogt gij in den dank uwer medeburgers die lansen voor uwe smart vinden, die meer vermag dan alle geneeskundige zorgen, om een gebroken hart op te beuren.

En tot welk een geruigen prijs zijn alle deze weldaden niet gekocht? Gedeeltelijk is die prijs iets, hetwelk toch reeds sedert eenigen tijd bestond, de vrijheid der *Schelde* bij *voorraad* (waaraan voortaan slechts de noodlooze formaliteit van het verzellen door oorlogsvaartuigen wegblijft) gedeeltelijk is hij zelfs eene weldaad. Inmers, de verzekering dat er geen aanval van *Belgie* geschieden zal, doet van dien kant alle denkbare van kriegsverrigtingen staken; en geeft dus gelegenheid, om het leger, dat onze hulpmiddelen ver overtrof, zeer aanmerkelijk te verminderen, en daardoor consideels vele werkzame leden aan de maatschappij terug te geyen, onze uitgaven te beperken, en den grondslag te leggen tot het herstel der geldmiddelen. Geene enkele onteerende voorwaarde is daarbij gevoegd; het verdrag is door de *Fransche* en *Engelsche* gevolmagtigden opgemaakt volgens de bedingen, gesteld in de laatste nota van onzen gezant. Dit zij ons een waarborg en biderpand, dat ook de aanstaande vrede heilrijk en eervol voor ons zal zijn! Eere zij dus den Koning, dat hij de gelegenheid heeft aangegrepen, om zijn volk verademing, rust en welvaart te schenken! Eere ook den bekwaamen gezant, wiens aangenomen vormen en ijver tot bijlegging der geschillen en verwijdering aller hinderpalen, het groote doel gelukkig bereikt heeft! — Thans beziele ons vreugde, betamelijke vreugde, maar ook vooral dankbaarheid aan dien God, die onze, op den 2den December des vorigen jaars nitgestorte gebeden verhoord heeft; niet op die wijze, zoo als velen het wenschten, door groote bloedige zegepralen, niet door den heldendood der brave bezetting, maar door hare terugkeering, met eere gekroond, in ons midden, en tevens met de terugkeering van welvaart, vrede en het eigendom, dat velen reeds verloren waanden. Hij weet wat goed voor ons is, heter dan wij mensch is hem dierbaarder dan hij zich zelve is.